

För 60 år sedan
fick den splitter-
nybyggda förorten
Fruängen sin kyrka.
I höst firar vi det!

s 4

Kan man tro på en
god Gud samtidigt
som det finns så
mycket ondska?
Ny samtalsgrupp.

s 8-9

Nu har Ewa
kommit på
vad hon vill
göra när hon
blir stor!

JAG & GUD s 12

Elias var måttligt sugen
på konfirmation. Nu
sex-sju år senare har
han svårt att slita sig
från församlingshänget.

PORTRÄTTET s 6-7

Brännkyrkabladet

Information från Brännkyrka församling

Svenska kyrkan • augusti 2023

Befriande
Besinnande
Berikande

Förnyelse

Förnöjelse

Förkovran

Underligt
Underfundigt
Underbart

En höst full av möjligheter

Ett hjärta med glipor

Det vackra gör mig knäsvag. Blå cikoria längs torr dikesren. En gammal vitmålad grind som blir självlysande i solnedgången. Röda jordgubbar i en blåmönstrad loppis-tallrik till frukostyoghurten. Eller självsådda ringblommor i potatislandet (det blev potatis ändå) satta i en gammal emaljugg som solar.

Det vardagsvackra klarar jag mig helt enkelt inte utan. Min omgivning tycker nog ibland att jag är petnoga. Måste de där tre gråspräckliga stenarna ligga exakt så där på den vida fönsterbrädan? Ja, precis så! Det är något med tingen – formerna, nyanserna och dess inbördes förhållanden som påverkar mig. För mycket tänker jag ibland.

Men det finns en klurighet med allt det vackra. Det gör ont också. Det är som om den där blåa cikorian gör mitt hjärta mjukt i kanterna så det uppfattar mer än det brukar. Som om en glipa öppnas in dit där det viktiga göms och under långa tider glöms. Då känns inte bara det vackra utan också det ovackra

och det finns ju ganska mycket som inte är särskilt vackert och inte alls som det ska.

Det har brunnit i sommar i skogar, hus och åkrar. Det är helt klart att vi levt över våra tillgångar och att livsförutsättningarna är hotade på riktigt.

Böcker har också brunnit. Det är allvarligt för i böcker ryms våra tankar, behov, livstolkningar och drömmar. Sådant som måste värnas och respekteras om vi allihop ska ha en plats att få finnas på. Spannmålskorridoren från Ukraina har stängts och kriget och krigen fortsätter. Människan ägnar så mycket kraft till att skapa och upprätthålla konflikter fast det är broar vi behöver. Att överbrygga avstånd är egentligen det enda vi skulle ägna oss åt.

Spelar solgula ringblommor i emaljugg eller en självlysande gammal grind i solnedgången någon roll då? All roll i världen tror jag! Om det vackra får hålla mitt hjärta mjukt

och öppet eller åtminstone på glänt och jag inte väjer för det ovackra så finns det plats för något mer.

Ett hjärta med glipor rymmer massor av kraft och viljestyrka och just nu behövs det rätt mycket av det för mycket behöver göras. Ingen har ännu lyckats övertyga mig om att det inte skulle gå. Tvärtom säger min erfarenhet att vi klarar det vi måste klara för det bara är så. Men då får avståndet till det egna hjärtat inte vara för stort och inte till varandra heller. Med det riktigt svåra måste man alltid hjälpas åt.

Så när jag ser in i ett par isgrå varma ögon som jag inte sett på länge och dom är så där urvackra så det gör ont och knäna nästan viker sig då vågar jag en stund tro att det är möjligt. Att det kommer att gå bra.

Eva-Karin Fackel Sandor

KYRKÖHERDE

HÖSTTIPS!

Kyrkmössen flyttar in!

FOTO: TANIA LIDELL

Öppen skapande verksamhet för barn 7–9 år. Vi använder oss av olika berättartekniker

och pyssel för att närma oss bibliska berättelser och små som stora livsfrågor genom mössens äventyr. Ingen anmälan, kom när ni kan och vill.

BRÄNNKYRKA FÖRSAMLINGSHEM
Nedervåningen, ingång på baksidan
Torsdagar 16.00–17.00.
Samtidigt i rummet intill... ➔

DROP IN-FIKA – för både barn och vuxna
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLINGSHEM
TORSDAGAR FRÅN 15.00

Öppet hus för barnen i verksamheten, deras vuxna och syskon. När aktiviteterna drar igång kan föräldrar och syskon hänga kvar och fika vidare.
Start torsdag 7 september. **Varmt välkommen!**

MUSIKLEK I BRÄNNKYRKA – för barn 4–6 år

Kom och lek med musik och rörelse! Tillsammans får vi utforska musikens spännande värld genom rytmiken: sång, rörelse och instrumentspel. På ett lekfullt sätt lär vi oss grundläggande musikaliska uttryck och begrepp.
ANMÄLAN KRÄVS, se brannkyrka.org

BRÄNNKYRKA FÖRSAMLINGSHEM Torsdagar 16.00–16.30

After School

Efter-plugget-häng för dig som går i årskurs 6 eller 7. Vi äter mellis, spelar spel, pysslar och hittar på andra roliga aktiviteter tillsammans.

ONSDAGAR
15.30–17.00
I VÅRFRUKYRKAN, FRUÅNGEN
AVGIFTSFRITT!

Svenska kyrkan

BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

POSTADRESS

Box 64, 125 22 Älvsjö
telefon 08-447 11 00 vx

växeln är öppen må–fr 9.00–17.00.

e-post: brannkyrka.info@svenskakyrkan.se

BESÖKSADRESSER

Brännkyrka kyrka och församlingsexpedition
Götalandsv. 189–191, Älvsjö

besökstid må–fr 9.00–11.30, 12.30–15.00

Vårfrukyrkan med församlingslokaler
Fruängens kyrkogata 1–7, Fruängen C.

För kontaktuppgifter till alla medarbetare se www.brannkyrka.org

VI FINNS PÅ

facebook

Instagram

twitter

BRÄNNKYRKABLADET utges av Brännkyrka församling Svenska kyrkan sex gånger per år.
Redaktör: Kari Malmström.

Ansvarig utgivare: Eva-Karin Fackel Sandor.

Tryck: Printografen, Halmstad.

Distribution: Postnord.

Miljömärkt trycksak, lic nr: 3041 0146

Nej – dygnet fick inte 25 timmar!

Vi är människor, som lever, andas och är till. Vi är på riktigt, går på marken, förflyttar oss till viktiga saker som vi måste/ska/bör/vill göra. Det är bra. Vi ska till exempel till/på möten. Inte minst på jobbet (för den som jobbar, och vi är ju ganska många!) i tusen och en kontexter.

Med eller utan jobb ska vi också på möten i exempelvis föräldraföreningen, bostadsrättsföreningen, ens politiska parti, PRO, SPF, hembygdsföreningen, fastighetsägarföreningen...

Vi ska till doktorn, eller sköterskan på vårdcentralen, träffa en psykolog eller kanske en handläggare på arbetsförmedlingen eller socialkontoret. Jepp! Möten. Alla är inte av plikt, många är lustbetonade – även innebandyträningen, deltagandet i studiecirkeln, körrepetitionen, teatergruppen eller träffen med gänget som mekar i garaget, är och var just – möten.

Coronapandemin tvingade oss till nya vägar. Just då var det nog bra. Vi lärde oss sätt att ses, vara tillsammans och umgås, trots allt. På zoom och teams och messenger och facetime och whatever. Där och då var det bra.

Nu kan vi träffas fysiskt sedan ganska lång tid, och precis som 2019 kan inte alla kallade delta varenda gång det är något som ska delas i. Inte ens på jobbet, faktiskt, för intressen kan krocka även där. I förenings- och privatliv krockar det väl alltid. Och nu vill jag dra i bromsen. Vi är ju människor som lever, andas och är till.

Jag ser en obehaglig tendens: "Men om vi kör på teams kan du väl vara med en stund mellan träningen och middagen?". "Digitalt möte med övergripande ledningsgruppen på zoom onsdag 13.00". "Utbildning i näringslära på den digitala plattformen vecka 33". "Anställningsintervju på google meets torsdag 15.00".

Inte har väl dygnet fått flera timmar sedan corona? Det är som om vi tagit med oss det sämsta före pandemin och gift ihop det med det sämsta efter.

För mig, som var frilansskribent åt både telekomjättar och diverse IT-upsprings under 1990-talets sista år, är det här en besk medicin att svälja. Antagligen är det så att jag då var före min tid, för jag såg bara möjligheterna och inte farorna. Nu ser jag

dagens verklighet och vill nog något med den.

Mana till besinning.

Njut av de 24 timmar som dygnet ger dig, och säg nej när någon ber om din tjugofemte – för den finns ju inte!

Låt oss ta med oss det som är bra in i framtiden, men med varsamhet. Distansmöten kan vara jättebra, och det som på 1990-talet kallades "telemedicine" också. Något som är jättedåligt är att nästan inga affärsmodeller klarat av att fånga upp det självklara i att vi fortfarande är människor som lever, andas och är till. Många av dagens system är så användarfientliga att jag saknar ord. Men det är en annan historia.

Vi lever, andas och är till! I Svenska kyrkan har vi ingen affärsmodell utom den. Ibland måste vi som arbetar här ha jobbmöten, till och med digitala, tyvärr, men vi ses, så ofta det någonsin går.

Vi är på riktigt, går på marken, och vill träffa och möta dig i ögonhöjd.

Kari Malmström

HÖSTTIPS!

FOTO: RAAD LAZO

VÅRFRUKYRKAN TORSDAGAR 18.00–20.00, START 14 SEPTEMBER. TIO TILLFÄLLEN. AVGIFT FÖR MATERIAL 300 KRONOR. FÖR MER INFO OCH ANMÄLAN KONTAKTA DIAKON RAAD LAZO, 0736-319207.

Måla ikon – kvällskurs Skapa din egen heliga bild

Människor har alltid varit intresserade av konst och att skapa, redan på 300-talet målades ikoner. När kyrkor byggdes och församlingar bildades, så ville man dekorera sina heliga platser.

Ikon betyder just helig bild. Att måla ikoner är ett sätt att uttrycka sig andligt genom att skapa utifrån bibeln och bibelns berättelser. Det är också ett sätt att meditera och fördjupa sig.

I kursen här i Brännkyrka får du lära dig grunderna i hur man gör och vilket material som behövs. Du kan måla ett helt eget motiv eller avbilda en tidigare ikon. Vi skapar tillsammans steg för steg, i en lugn och stillsam miljö.

Raad Lazo

Har du tid

**Hur många straxar går det på en stund?
Hur mycket hinner man på en minut?
Hur spiller man tiden?**

Sånger, tankar och texter

med musik av bland andra Amanda Ginsburg, Mikael Wiehe, Monica Dominique, Bo Lindell, Marie Bergman, Anders Byström...

**Afton mellan himmel och jord
Vårfrukyrkan torsdag 28 september
18.30. Fri entré, från 17.30 fika 30:–**

Medverkande: Lena Lindell, Lotta Köhlin, Bo Lindell

Sinnesrobönen

Gud, ge mig sinnesro
att acceptera det jag inte kan förändra,
mod att förändra det jag kan
och förstånd att inse skillnaden. (Reinhold Niebuhr 1926)

Sinnesrogudstjänst
18.00 sista onsdagen/månad
i Vårfrukyrkan

POP&VIS-kören

Från utomhuskonserten med Pop&Vis-kören i juni.

Nytt projekt i höst! Inget inträdesprov. Alla får vara med och du behöver inte kunna läsa noter. Ljudfiler för egen övning kommer att finnas tillgängliga via nätet.

Kören övar måndagarna 4, 18, 25 september samt 2 oktober 19.00–21.00 i Vårfrukyrkan. Körledare: Stefan Jämtbäck & Klara Wising. Konserter 8 oktober 16.00 & 18.00 i Brännkyrka kyrka. *Boka din gratisbiljett via billetto.se*

Vill du vara med i kören?

Anmäl dig via mail: stefan.jamtback@svenskakyrkan.se

Körsång i Brännkyrka

I församlingen finns flera körer med olika profil och svårighetsgrad. Sångare sökes i många stämmor.

Läs mer här:

ÖPPEN HIMMEL

– kanhända möjlig väg till tro

Har du existentiella frågor och är nyfiken på att göra en bit livsresa under hösten? Vi tar avstamp i oss själva, våra funderingar och frågor och gör nedslag i det kristna tänket. Alla tankar ryms. Du behöver inte kunna något om kristendom, ha en tro eller vara medlem i Svenska kyrkan.

Tillsammans träffas vi i en grupp varannan tisdag vid Brännkyrka kyrka. Gruppen leds av Caroline Green, präst. Start 12 september 18.30.

Kanske blir det så att någon vill döpas eller konfirmeras när vi vandrat en bit. Kanske hittar du en tro, eller ej, eller tydliggör din tro.

För anmälan och frågor kontakta Caroline.

MAIL caroline.green@svenskakyrkan.se

TEL 08-447 11 94

KYRKA SEDAN 60 ÅR

Var med och fira en jubilar!

Stadsdelen Fruängen växte fram under andra hälften av 1950-talet och Fruängens centrum invigdes 1962. En stadsdel med självaktning skulle förstås även ha en kyrka. Den 3 november 2023 är det 60 år sedan Fruängens kyrkcentrum invigdes med pompa och ståt. Det vill vi fira!

Redan från början fanns tanken att också resa ett separat kyrkorum, och den yta som idag är Vårfrukyrkan fanns där, men orörd. 2005 blev kyrkorummet äntligen verklighet.

Alla år dessförinnan levde församlingslivet gott i det som idag är Mariasalen, då "kyrksalen". Här firades alla upptänkliga gudstjänster och miljön var klart sakral. Det var Fruängens kyrka!

Här stod orgeln, som fortfarande gör tjänst i nuvarande kyrkorum, här hängde den textila altartavlan som syföreningen donerat (och den hänger kvar på

FOTO: WIKIMEDIA COMMONS

en vägg i Mariasalen). Här stod altaret, som efter Vårfrukyrkans tillkomst flyttades till Brännkyrka kyrka och numera är utealtare.

Till allhelgonahelgen ska vi fira vår kyrka! Det blir både gudstjänst och konsert i 60-tals-anda. En förhoppning är att det också blir ett collage av minnen som du som församlingsbo vill dela med oss! Alla bidrag är välkomna!

RM/KM

Hör du till pionjerna i Fruängen?

Har du gått in och ut i Fruängens kyrkcentrum? Kanske som småbarnsförälder? Har du varit med i ungdomsgruppen i Fruängens kyrkcentrum?

Kanske varit konfirmand?

Har du minnen från 1960-talet?

Vill du dela med dig av berättelser och/eller bilder? Skicka då ett mail till Raimond Molander!

raimond.molander@svenskakyrkan.se

Brännkyrka medeltidsdag

Brännkyrka kyrka med omgivning
söndag 10 september 10.00–17.00

Massor med kul för både små och stora!

**Tornerhästar • Riddare • Musikuppträdande • Gycklare
Mässa på latin • Guidning i kyrkan • Hantverk • Marknad
Matservering • Smedja • Medeltidslekar • Riddardubning
Ponnyridning • Pyssel för barn • Konserter i kyrkan**

Med mera...

FOTO: BELLA MÅRTENSSON

DETALJERAT
PROGRAM
HITTAR DU HÄR

FOTO: ÅSA CIDH

Daniel i lejongropen

FOTO: KIMMO RÄISÄNEN

Missa inte **Ludus Danielis** med kören Utopia från Finland.

14.00 & 16.00 söndag 10 september i Brännkyrka kyrka

Fri entré

Ett medeltida kyrkospel

Ludus Danielis är ett kyrkligt skådespel från norra Frankrike med bevarad musik från cirka år 1230. Exakt hur det lät eller såg ut på den tiden kan man inte veta, men den har återuppstått efter gedigen forskning under 1900-talet.

Den finska musikgruppen Utopia framförde verket i Tyska kyrkan i Helsingfors på trettondagen i år i en tolkning gjord av Andrew Lawrence-King, som undertecknad bevittnade. Min ursprungliga skepsis till detta återuppståndna verk förbyttes i beundran! Kören och solisterna sjöng utmärkt, hade mycket tidstypiska dräkter, agerade proffsigt med mycket humor, ja de sjöng till och med latinet på normandisk dialekt!

På Brännkyrka medeltidsdag den 10 september blir det två föreställningar av denna komiska opera, på ett sätt där bibeltexten plötsligt blir både begriplig och rolig.

Robert Zelizi

HÖSTITIPS!

Mötesplats BRÄNNKYRKA

Är du dagledig och vill dela en stunds kravlös samvaro med andra? Välkommen till Mötesplats Brännkyrka!

Salomosalen, Brännkyrka församlingshem
14.00 torsdagarna 5 oktober, 2 november & 7 december

Program 5 oktober:

"Och världen sjunger min valsmelodi"

Tema Monica Zetterlund med Jenny Wahlgren,
Sara Ek & Klara Wising

Från 13.00 fika i nedervåningen, avgift 20 kronor.

Varmt välkommen!

PILGRIM

Pilgrimscyckling – destination Gömmaren

Heldag lördag 9 september

Avfärd från Vårfrukyrkan 10.00

Medtag: Egen pilgrimslunch, fika, vattenflaska, regnkläder, kanske badkläder och gärna cykelhjälm/Hövding.

Pilgrimsvandring – längre vandring runt Vinterviken

Heldag lördag 7 oktober

Samling Fruängens T-bana 10.00

Medtag: Egen lunch, fika, vattenflaska, regnkläder och bra promenadskor.

Anmäl gärna intresse till Caroline Green PRÄST

caroline.green@svenskakyrkan.se • tel 08-447 11 94

Elias och framtiden väntar på varandra. Här är han vid Långsjön juli 2023.

FOTO: HÅKAN FLANK

Han tog chansen

Mötet med Elias Sundh är uppfriskande. En 22 år ung man som förefaller nöjd med livet. Här finns intellekt, humor och eftertanke, och en glad och trygg tillhörighet i Brännkyrka församling. Elias var motvillig konfirmand 2016 men det blev mycket mer. Gemenskapen och gruppkänslan gav mersmak. Efter ett antal år som ungdomsledare vill han nu fasa ut sig och koncentrera sig på studierna i Linköping. Men hänget i Vårfrukyrkan finns ju kvar!

Den avgjort enklaste vägen till en intervju med Elias är att fråga om hans tatueringar. Det finns ett antal. Den första han gjorde är ett bibelord: 1 Tim 4:12: "Låt ingen se ner på dig för att du är ung, utan var en förebild för de troende i allt du säger och gör, i kärlek, tro och renhet."

Stora ord, men han gillar sin första tatuering, som föralldel sitter något undanskynd på ena överarmens insida. Det här med kyrkan var inte givet från början. Elias beskriver det som att han blev "tvingad" till konfirmationen, men ler samtidigt.

– Mina föräldrar sa: "Vi kan inte tvinga dig att göra själva konfirmationen, men undervisningen vill vi att du får" – ungefär, säger han.

Föräldrarna berättade om sin konfirmationstid, och det lät inte så jättelockande, ganska mycket av just undervisning och därpå följande redovisning av att eleven tagit till sig stoffet. Han anmälde sig i alla fall till en konfagrupp i Brännkyrka församling. Efter en träff hoppade han av, men hoppade på igen till en annan grupp.

– Att jag ändrade mig var väl ganska mycket för kompisar. Vi var fyra stycken som blev ett gäng, säger Elias. Och nu sitter jag här – sex-sju år senare!

Gemenskap, gäng och häng är en uppenbar nyckel till att nöjda konfirmander ogärna säger hej då när konfirmationen är över – de blir ungdomsledare och stannar kvar!

En annan av Elias tatueringar är siluetten av Gotland, med Etelhem som liten prick. Där växte hans mormor upp och där har han tillbringat alla sitt livs somrar, i alla fall en del av dem. Mormor och morfar har kvar huset på Gotland men bor till vardags i Långbro park, och farmor bor i Fruängen. Elias har nära till sina nära och kära, är uppvuxen i Herrängen med pappa Fredrik, mamma

Elin och de yngre tvillingsyskonen Sofia och Markus.

Elias gjorde allt det som barn och unga i Herrängen gör: gick på Johan Skytteskolan, spelade fotboll i Älvsjö AIK – och så var det lite innebandy, kampsport och tennis. Han menar själv att han var en ganska skötsam kille – hans syskon var mycket vildare som små! Han flinar brett.

FOTO: PRIVAT

På plan 2014.

När det där med konfirmationen dök upp och Elias gick i åttan, var han alltså inte så lockad.

– Jag hade ju ingen koppling till kyrkan... Läsa bibeln: UMPFH!!! Men det är så mycket mer, här kan man prata om sin egen identitet, sin egen tro, livsfrågor och så, säger han. Det tog bara ett tag att upptäcka.

Han har själv inte varit på kollo, men har hört kompisar berätta. Han tänker att kyrkans läger nog inte är så annorlunda, kanske bara mera! Att grupper formas och på ganska kort tid blir väldigt bra kompisar i en vänlig miljö.

**KONFIRMATION
– ANMÄL DIG!**
brannkyrka.org/
konfa
→

Efter Johan Skytte blev det gymnasium, med ekonomisk inriktning. Han har påbrå, båda föräldrarna jobbar med siffror. Elias är kassör i föreningen SKUB (Svenska kyrkans unga i Brännkyrka församling), och det är inte helt lätt att hitta en efterträdare. Än så länge hänger han i.

– Jag har sjukt lätt för bokföring – men det är nog inte vad jag vill ägna mig åt långsiktigt!

Pandemin blev en bromskloss för honom, som för de flesta. Gymnasietiden var precis innan, och så funderade han på vad han skulle göra i framtiden. Enkel kortsiktig lösning blev, som för många Herrängsungdomar, att jobba i butik i närområdet. I väntan på att få en idé.

Han fick vaccin mot viruset, när unga så småningom stod på tur, och tråkigt nog blev han en av dem som fick biverkning i form av hjärtmuskelinflammation. Det

FOTO: HÅKAN FLANK

blev akut till sjukhus och sju månader till friskförklaring.

En annan av Elias tatueringar föreställer en hjärtmuskul med en injektionsspruta i centrum.

– Det här med tatueringar är inget konstigt för min generation, förklarar han. Det är ett sätt att uttrycka sig, att smycka sig. Jag har passat på när jag haft lön!

Alltså pengar att röra sig med.

Som han fick på Malta. Förutom att spela fotboll och andra sporter har Elias alltid spelat dator. Också det ett självklart socialt liv för de allra flesta i Elias ålder.

– Vi spelar med och mot varandra, kan vara varsomhelst i hela världen, säger han.

Vilket kan bevisas.

Med början januari 2022 bodde han ett halvår på Malta och jobbade för en leverantör av online-casinospel, som nätcroupier. Nätcroupier?

– Ja, man sitter vid ett bord, där på Malta, och delar ut kort, är croupier, fast på distans...

Han hade sett reklam för jobbet på instagram, sökte och fick det.

– Det var kul att testa på att bo hemifrån, säger han. Jag lärde mig mycket!

Samtidigt hittade han sin framtidsidé. Att bli psykolog. I alla fall att skaffa sig den utbildning som behövs. Intresset såddes på gymnasiet. Kursen Psykologi 1 var obligatorisk, Elias fastnade och valde till Psykologi 2.

FOTO: CHARLOTTE TÖRNBLÖM

Buren av ledarkompisar.

Att bli psykolog kräver fem års studier, av vilka han nu avverkat det första. Sedan ett år under handledning och sedan legitimation. Vad fick honom att bestämma sig för just den här vägen?

– Det var ju att det var kul som ämne på gymnasiet, intressant helt enkelt, säger han. Det är också ett hyfsat brett yrke, mycket mer än vad många tror. Man tänker "pratdoktor" eller terapi, men man kan arbeta med organisationspsykologi, jobba inom skola, göra gruppinsatser... Det finns helt enkelt jobb inom de allra flesta sektorer.

Vi enas om att det nog handlar om att ha intresse för människor och hur de fungerar, både som individer och i grupp. Och det intresset har Elias!

Han ser utan tvekan erfarenheterna här i Brännkyrka som klara plus i tillvaron.

– Både tiden som konfirmand och ledarupplevelsen har gett mig bättre förmåga att träffa nya grupper och nya människor, säger han. Det har hjälpt mig mycket både på Malta och i Linköping. Hela det kyrkliga sammanhanget har också gett mycket gemenskap och kompisar.

Elias har varit hemma i Stockholm över sommaren 2023. Bott i föräldrahemmet, varit ledare på konfalgret kring midsommar och jobbat på Kyrkfiket i Vårfrukyrkan några augustiveckor.

Nu till hösten är det full fart i Linköping. Under första året hankade sig boendet fram. Först lite andrahand, sedan en studentlägenhet under en kyrka (!) i stan. Nu flyttar han med ett gäng studiekompisar till ett kollektivt boende som är hyfsat långsiktigt.

Hans tanke är att fokusera på utbildningen, och avveckla sina ledaruppgifter här hemma. Men med beredskap att glida in i gemenskapen om tillfälle ges...

Påskan 2019 ordnade församlingen en fördjupningsresa för ungdomsledare till kommuniteten Taizé i Frankrike. Elias var med.

– Jag var orolig från början, för "det enkla livet, med enkel mat", men det var

FOTO: PRIVAT

En ledare, tillika storebror, mellan två glada konfirmander 2021.

över förväntan. En härlig resa, coolt. Jag skulle gärna göra om den, säger han.

Till höstlovet i år åker en ny grupp unga ledare iväg (bland andra Elias yngre syskon), och finns det en ledarplats över så är han onekligen lockad, om det funkar med studierna.

Nu kunde en ju tycka att det är dags att sätta punkt. Men det finns minst en tatuering kvar. En liten ynklig kycklingklubba. När Elias skulle iväg för att göra en stor (tatuering) så frågade han den konfagrupp där han var ledare om de hade någon idé till en liten en som han kunde be att få som tatueringsspons. Konfirmanderna hade en idé och den historien är följande: De var på läger på en gård som i princip bara serverade kyckling, dessutom relativt dåligt tillagad.

Ett minne för livet på höger arm.

"Kyrkan har gett mycket gemenskap och kompisar"

Tänk vad tatueringar kan berätta! Det finns några till så det är inte svårt att hitta samtalsämnen. Ett spelkort till exempel – inte så otippat.

Framtiden väntar på Elias och han på den. Han är öppen för det mesta, beskriver sig tillfreds med tillvaron sådan den är just nu. Han har lite samtidskoll på världsläge, politik och klimat och så, men ogillar den polarisering han ser. Han har ett mål och vill jobba mot det.

En sak är säker: när hans framtida barn får ett erbjudande om konfirmation – då kommer han att "tvinga" dem.

– Absolut! Och jag kommer att ha uppbackning både från föräldrar och syskon, skrattar han. Mina barn får helt enkelt inte missa den chansen!

Kari Malmström

Elias och Markus på Ljugarn, Gotland.

LÄS MER OM TAIZÉ

UNGDOMSLEDARNAS RESA 2019

Reportage ur Brännkyrka-bladet

KONFIRMATION – ANMÄL DIG!

brannkyrka.org/konfa

När livet gör oss illa

– en samtalsgrupp för oss som brottas med Guds tystnad i svåra stunder

Kan man tro på en god Gud samtidigt som världen är så fylld med oskyldigt lidande och obegriplig ondska? Frågeställningen kan i kristen kyrklig kontext benämnas *teodicéproblemet*.

Välkommen till en samtalsgrupp kring detta. Vi möter varandra med våra funderingar, tankar och erfarenheter. Samtalsledare: Michael von Langenberg, diakon, och Anders Westius, präst.

Nedan delar Michael von Langenberg några av sina tankar, som kan inspirera till samtal i gruppen.

Viktigt att ta ondskan på allvar

Jag har sedan länge intresserat mig för det vi kallar teodicéproblemet där frågeställningen är: Hur man kan tro på en god och allsmäktig Gud när det finns så mycket lidande och ondska i vår värld?

Själva begreppet teodicé kommer från grekiskan och betyder *Gudsförsvar* i betydelsen att försvara och rättfärdiga Gud inför lidandet och onskans förekomst. De här frågorna har sedan upplysningstiden engagerat många, både inom och utanför kyrkans värld.

Vi har nog alla ett behov av att förstå vår värld och vår verklighet. En verklighet som vi ska förhålla oss till och på något sätt göra begriplig inför oss själva.

Redan i mina tidiga tonår började de här frågorna engagera mig. Jag behövde förklaringar till det jag såg runtomkring mig. Jag upplevde sjukdom, våld och utsatthet i min närmiljö, samtidigt som jag ändå trodde på en god Gud.

Jag tänkte att Gud fanns nog där någonstans i bakgrunden, dock osynlig. Ändå gick den här ekvationen, med Gud och upplevd utsatthet, inte ihop för mig. Sedan dess har det blivit en lång brottnings med livets svåra frågor.

Jag känner mig ibland som Jakob som brottas med Gud vid Jabboks vadställe och säger till Gud: "Jag släpper dig inte förrän du förklarar hur allt egentligen hänger ihop" (parafrasering av 1 MOS 32:22–32).

Jag har också genom åren mött många som drabbats av oförklarligt lidande och olyckor av olika slag, och som berättar, att just *detta svåra som hänt dem* är anledningen till att de inte kan tro på en god och kärleksfull Gud.

Det verkar som att frågor kring teodicéproblemet är något angeläget och som verkligen berör människor, speciellt nu i en tid av extrem oro med krig och förödelse i Europa.

Som troende tror jag det är viktigt att försöka få ihop sin egen verklighetsbeskrivning,

där både Gud och våra erfarenheter ska kunna inrymmas. Vi ska heller inte skönmåla eller undvika det som faktiskt skaver.

Jag håller inte med Luther där han i skriften "Om den trålbundna viljan" menar att det är förmätet och ett tecken på självförhävelse att försöka genomskåda världsordningen och Guds väsen. Enligt Luther blir då Gud, den outgrundlige guden, någon som vi inte bör fråga: *Varför det är som det är?* Att ställa frågan: *Varför det är som det är* i vår brustna värld, förefaller för mig snarare sunt och motiverat.

Andra tänkare menar att ondskan och lidandet är en viktig komponent i tillvaron för att människan ska kunna mogna och utvecklas, som Ireneus, grekisk biskop och martyr. Enligt Thomas av Aquino bör det moraliskt onda helt och hållet tillskrivas människans fria vilja. Augustinus menar att det onda är egentligen inte ont utan bara en brist på det goda – och så vidare.

Många är de tänkare, inom kyrkans värld och utanför, som intresserat sig för teodicéproblemet. Nu är det 2023. I den här samtalsgruppen får vi möjlighet att möta frågan utifrån våra egna erfarenheter som nutidsmänniskor – med tidigare tänkares erfarenheter som resonansbotten.

Ireneus av Lyon
(död omkring år 200)

Kyrkofadern Augustinus (354–430)

Thomas av Aquino
(1225–1274)

Martin Luther
(1483–1546)

Teodicéernas försök till svar och lösningar på lidandets problem har för mig känts ganska tomma och konstruerade. Risken finns att de blir teoretiska villospår som bortförklarar själva ondskan. Det meningslösa lidandet och ondskan tas inte på allvar fullt ut och förklaras till exempel med "att lidandet ska ha en större mening som vi människor inte kan eller ska förstå".

Alla dessa förklaringar är på sitt sätt logiska och rationella men saknar ändå en förklaring till varför i så fall en allsmäktig god Gud behöver använda ondskan och lidande för att nå sina mål med människan och skapelsen.

Så – vad gör vi med det onda? Hur kan Gud som god och allsmäktig tillåta ondskan i sin skapelse?

För mig finns det egentligen bara två lösningar på den frågan. Antingen förnekas världens lidande på något sätt eller så förnekar man en eller flera av Guds egenskaper, som godhet eller allmakt.

Om traditionellt gudsförsvaret lyfter fram att det onda inte är verkligt ont så lyfter modernt

FOTO: LIGHTSTOCK

Möjlighet att läsa och söka.

gudsförsvaret fram att Gud inte är allsmäktig.

För mig blir själva frågan om Guds allmakt central. Den är problematisk!

Jag har kommit fram till att en monistisk världsordning där en allsmäktig god Gud skapar allt och orsakar allt, är helt omöjlig att föreställa sig samtidigt som kaos, splittring och ondskan härjar fritt och dessutom tycks öka.

Förvisso är jag övertygad om att Gud är kärlek och har en innerlig, evig omsorg om människan, men frågan är om han är ensam och allenarådande i kosmos?

Jag har svårt att föreställa mig att en enda grundprincip styr allt i tillvaron, som till exempel en allsmäktig, allgod Gud. För mig är

ondskan något *främmande* som smugit sig in i skapelsen. Ett intrång. Ett främmande element som endast kan betraktas som fiendskap gentemot Skaparen, skapelsen och allt det goda som är uppbyggande och livgivande. Ondskan blir för mig en motkraft. En anti-livsprincip. En nedbrytande och splittrande kraft.

När jag i mitt eget sökande efter svar accepterade de här tankegångarna som en reell möjlighet, kunde jag slutligen landa i en verklighetsbeskrivning som jag upplevde som sann och begriplig, hur utmanande och skrämmande den än kunde uppfattas.

Att vår tillvaro och existens inhyser en dualism är för mig således den enda verklighetsbeskrivning som känns ärlig och uppriktig.

Jag lutar åt uppfattningen på en ständigt pågående kamp där kaosmakter, tomhet och död står i strid mot varat, livet, kärleken och allt meningsfullt uppbyggande.

Man kan ju fråga sig hur en sådan här verklighetsbeskrivning kan bli konstruktiv för vår värld och allt levande?

Jag tror att ondskan i alla dess former behöver synas i sömmarna. Vi behöver se ondskan i vitögat. Strukturell ondskan i samhället liksom ondskan på individnivå.

Möjlighet att pröva och samtala.

Om ondskan existerar som en kraft och existensprincip i universum behöver vi till att börja med erkänna det för vad det är, och inte vill bort oss i oändliga försök att hitta förklaringsmodeller till hur en god allsmäktig Gud kan acceptera detta.

Det är först då vi kan agera och vi kan bara agera utifrån sådant vi kan acceptera.

Michael von Langenberg

DIAKON

HÖSTTIPS!

Unna dig en helgretreat

Tänk att få bara vara utan krav, samtala om det som är viktigt och omslutas av stillheten. Välkommen till en helg i ignatiansk anda, i tystnad, bön och eftertanke.

Plats: Prinsvillan, Tyresö.

6–8 oktober (fredag eftermiddag till söndag eftermiddag). För mer info och anmälan se brannkyrka.org/helgretreat

Visste du...

• Att Brännkyrka församling regelbundet firar andakt på äldreboendena inom församlingen?

• Att diakon eller präst finns som resurs för boende och anhöriga som önskar samtal?

För kontakt, ring
08-447 11 00,
så lotsar vi till
rätt person.

PÅ NYA JOBB

Personalförändringar

I försomras gick prästen Katrin Molander i pension, för en lockande tillvaro med mer tid för barnbarnen. Präster brukar ju dock ofta extraknäck efter åren i tjänst, och troligen kommer vi att se till henne då och då även framöver.

Caroline Green, som vikarierat som präst här åren 2020–2022, är nu tillbaka. Caroline kommer, vid sidan av sedvanliga prästuppgifter, att ha tyngdpunkten av sin tjänst i vuxenverksamheten.

I vuxenverksamheten kommer vi också att hitta Sara Ek, sedan mitten av juli kyrkomusiker i församlingen. Sara kommer bland annat att stå för musiken på våra andakter på äldreboenden.

Zelda Nahrendorf har varit inhoppare i barn- och familjeteamet under våren och blir kvar även i höst. Kvar blir också Nathalie Åhrling som ungdomsassistent och Helena Amberyd Sjöberg fortsätter sin arbetsträning med bland annat Babysång och Öppen förskola som arenor.

KM

Vill du vara med och samtala?

Gruppen kommer att träffas i Brännkyrka församlingshem. Datum och tid sätts tillsammans med gruppen. Ledare: Michael von Langenberg, diakon, och Anders Westius, präst. Anmäl ditt intresse till Michael von Langenberg, i första hand via mail och i andra hand via telefon: michaelvonlangenberg@svenskakyrkan.se, 08-447 11 16.

Öppet hus på
Prästgårdsängen

Nu har församlingens projekt för bio-logisk mångfald avverkat sin andra sommar. Det har frodats både på blomsteräng och i pallkragar och bina har flitigt samlat nektar.

**SÖNDAG 24 SEPTEMBER
13.00–15.00**

är du välkommen på öppet hus med fika och försäljning av bland annat kryddörter, lavendelpåsar och kyrk-honung. All försäljning sker till förmån för Act Svenska kyrkans fokusområde Försörjning och klimaträttvisa.

**VAR? Korsningen Johan Skyttes
väg/Långbrodalsvägen i Älvsjö.**

Shared reading
om livsfrågor

Läsecirkeln Shared reading om livsfrågor är ett samarbete mellan Östberga Kulturhus & Bibliotek och Brännkyrka församling. Träffar i Östberga kulturhus med start 18

september. Begränsat antal platser, anmälan till frida.ulvegren@stockholm.se

← MER INFO HÄR

Brännkyrka krysset

Vinn biocheckar till två! Snart är hösten här och då

I ALL-MÄNHET	↻	GÖRA DRAGFRI	SÄTTER NER FÖTEN	SES MED JEDAMEJ	AVTRYCK	↻	8
→				→			
EN FRÅGA OM TID			17	HAR VISARE			
↻					FÖRSTA DELEN AV SAGA		
ÅTER FRÅN MARKEN LISTVERK				ÖGON-BLICK			
EN BILLGREN		STRATEGI SEGERNS VADÄ?					
↻				AV-DAGA-TAGA	SKRIDA TILL VERKET	KAN PRO-DUCERA STENAR	↓
HÄNGA MED	↻	UT-HÄLLIGA LÄGGER DUBBELT	FAR-TYGS-ÅGARE	↻	GÖR LÄS	ALLA HELGONS DAG ÄR ALLTID EN	
MER ÄN VAD SOM BEHOVS					5	KAN MAN KASTA ETT	
↻				KOLLA UPP I FÖRVÄG	I BRÄNNKYRKA SÖNDAG 10 SEPTEMBER	→	
SLÄPPS UT				2	FÖRUT OKÄND	BROR TILL MOSES	PLAN-PLATS KAN VARA TVÅRA
GÖR ILLA			TONÅRS-DROM	MED STÅ-ENDE OCH HANDA INIFRÅN		STÖTER IHOP	BATTERI NATRIUM
LAPSANG							7
11							SON TILL LEMEK
↻							HUD-PROBLEM
FIRAR 60-ÅRSJUBILEUM I ALLHELGONAHELGEN	GÖRS AV GET-MJÖLK				MED INGEN SOM SVAR PÅ TACK		
						ÄDEL-METALL	BLIR STIL MED DECO UPP-LYSNING
↻							
HÖRS FRÅN MISSNÖJD	OINTRES-SERAD		FÖRSTA GRUN-DERNA				
→							
HUR SA?			EDGAR ALLAN	FÖR-DRÖJD			
↻				JORDART		RING-ROSTIG PRO-NOMEN	
TRIVS I VATTEN		FÖR-VARNING					
AMNE FÖR EN AV VÅRA SAMTALSGRUPPER	→						

Drop in-dop

En lördag/månad hela hösten – kom som ni är!

Dopet är för alla, en möjlighet oavsett ålder. Välkommen till drop in-dop i Brännkyrka kyrka! Minimal planering för er, vi ordnar allt det praktiska, inklusive dopfika. Ingen förbokning, ingen avgift. En vacker medeltida kyrka, präster, musiker, vaktmästare och dopvärdar väntar på er.

Lördagarna 23 september, 21 oktober, 11 november, 9 december 10.00–12.00.

NYFIKEN? Läs mer här →

KORSORDSKONSTRUKTÖR: HANNA FREDHOLM

Vinn biobesök för två

Med hjälp av de siffror som finns i krysset bildar du en mening som passar in i raderna här bredvid (meningen är ett bibelord ur Efesierbrevet).

Skicka in meningen till FRISVAR, Brännkyrka församling Svenska kyrkan, 2048 5625, 125 22 Älvsjö, senast den 13 september. De tio vinnarna dras måndag 18 september.

Glöm inte att ange namn och adress!

Tack till dig som är medlem i Svenska kyrkan! Du är viktig.

Din medlemsavgift gör det möjligt för oss att:

- Ge stöd och hjälp i enskilda samtal, familjerådgivning och grupper för sörjande.
- Bedriva uppsökande diakoni och ha närvaro ute i samhället.
- Bjuda in till kvalificerad och uppskattad kyrkomusik, utan entréavgift.
- Sköta om och hålla öppna två vackra och rofyllda kyrkorum.
- På öppna arenor bjuda in till gemenskap, samtal och fördjupning för alla åldrar.
- Högtidlighålla stora ögonblick i alla livets skeden. ... och mycket mer.

Vill du gå med i Svenska kyrkan är det enkelt. Gå in på vår hemsida brannkyrka.org – klicka på "Bli medlem" längst upp till höger och följ instruktionerna.

Horisontellt, vertikalt & diakonalt

Brännkyrka delas ut till alla hushåll i församlingen, även till dem som undanbett sig reklam. Detta för att vi inte ska missa någon som verkligen vill ha tidningen. Den delas alltså ut även till icke-medlemmar. Skulle du vara en av dem som inte är intresserad – bli inte arg på oss för att du ändå fått tidningen. Lägg den bara i pappersåtervinningen! Tack för visad förståelse.

Svenska kyrkan
BRÄNNKYRKA FÖRSAMLING

Jag älskar nyanserna i mitt arbete

Jag heter Ewa Zander Pripp och arbetar som kyrkvaktmästare här i Brännkyrka församling.

Jag gavs möjligheten att få jobba lite extra timmar efter min långa föräldraledighet och på den vägen är det. Upptäckte omgående att jag trivs som fisken i vattnet här.

Plötsligt blev det mesta i min egen personlighet en möjlighet att kunna och våga leva ut i stället för ett hinder, och jag märkte att folk här ville ha just *det* av mig. Jag som tidigare snudd på dolt mitt riktiga jag i en yrkesvärld som jag trodde var den enda riktiga. Den yrkesvärlden betydde för mig att arbeta kontor med försäljning och administration/ekonomi.

Sedan jag kan minnas har kyrkorummet fascinerat mig, jag tror att det går tillbaka till när jag var fyra år och gick på kyrkans lekskola som det hette då. Har alltid tyckt att det har känts stort och högtidligt därinne och med en bra och trygg känsla i magen. Akustiken i kyrkorummet är oftast mycket speciell och jag som är sångerska vet inget bättre ställe att sjunga på än i just själva kyrkorummet.

Döden har funnits med en del, de senaste åren har kantats av mina föräldrars hastiga bortgångar...

Har då upplevt det lite som en frizon att få vara på den här arbetsplatsen i de tyngsta stunderna. Jag får så mycket av mina kollegor här. Det har stärkt mig. Här kan man vara sig själv och få fritt rum att utvecklas och finnas till för andra.

Jag tror starkt på traditionerna och allt kyrkan står för och jag vill tro att Gud finns. Har nog inte själv mött Gud men upplevt mirakel i samband med bön som jag tagit hjälp av vid knepigare stunder.

Ewa Zander Pripp
KYRKVAKTMÄSTARE

Min pappa sa ofta: Ja du är precis som Far (min farfar) som jag aldrig träffat men som arbetade på Zanders begravningsbyrå nere i den lilla byn Asarum i Blekinge. En väldigt utåtriktad person som var bra på att ta människor i alla olika sammanhang, han jobbade bredvid Svenska kyrkan och var även med och grävde fram och byggde en helt ny kyrkogård därnere.

Jag älskar nyanserna i mitt arbete, att ena dagen inte är den andra lik. Hur intressant allt kyrkligt arbete bakom en gudstjänst, en mässa, ett bröllop, ett dop, etcetera, är. Jag gillar också alla kyrkliga event som vi i församlingen har. Vi gör mycket bra saker här och även om man inte kan göra allt så kommer man långt på litegrann många gånger.

Välviljan och hjärtat i det vi gör här betyder mycket för så många och det är en fantastisk känsla att gå till jobbet varje dag och känna att man gör en liten del i allt detta. Glad att få vara med och sjunga ibland och för att få vara med våra ukrainska vänner som lagar mat här på måndagar.

På senare tid har jag fått äran att delta i både ett församlingsläger och en pilgrimsvandring och det har stärkt min övertygelse att jag är på rätt plats ännu mer. Världar har öppnats för mig och saker jag aldrig tänkt att jag skulle få vara med om har blivit verklighet här. Och här är både högt och lågt i tak, man lär sig något nytt varje dag.

I höst fyller jag ett halvt sekel och man kan väl säga att det är först nu som jag landat och kommit på vad jag vill göra när jag blir stor.

SOPPLUNCH 30:– VARJE ONSDAG
I MARIASALEN, VÅRFRUKYRKAN.
START 6 SEPTEMBER.

Gudstjänst VARJE SÖNDAG
11.00 I BÅDA KYRKORNA. **KOM!**